

Helhetlig perspektiv på boligplanleggingen

Hva kan Husbanken bidra med?

30.01.2026 | Hanne Lyngmo og Trond Bratlie

Vårt samfunnsoppdrag

Husbanken skal forebygge at folk
blir vanskeligstilte på boligmarkedet,
og bidra til at vanskeligstilte
kan skaffe seg og beholde en egnet bolig.

Bo trygt hjemme reformen sine innsatsområder

1. Levende lokalsamfunn

- Inkluderende nærmiljø og aktive eldre
- Deltakelse og samskaping
- Planlegging for en bedre alderdom

3. Kompetente og myndiggjorte medarbeidere

- Tillit
- Kompetanse
- Omstilling og organisering
- Kvalitet og ledelse
- Forsking og kunnskapsbasert praksis

2. Boligtilpasning og –planlegging

- Veiledning og planlegging
- Planlegging av egen bosituasjon
- Flere sosiale boformer

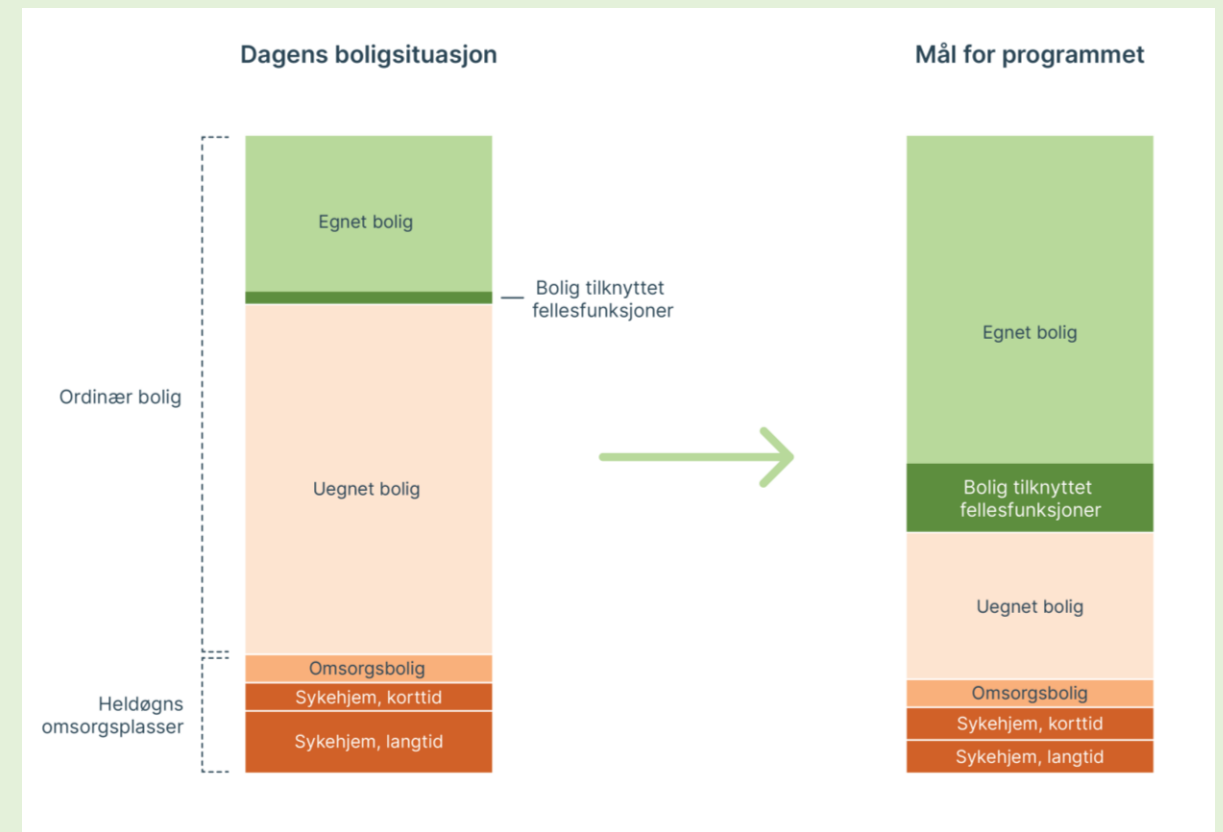
4. Trygghet for brukere og støtte til pårørende

- Forebyggende og aktivitetsfremmende tjenester
- Kvalitet i kapasitet
- Støtte til pårørende

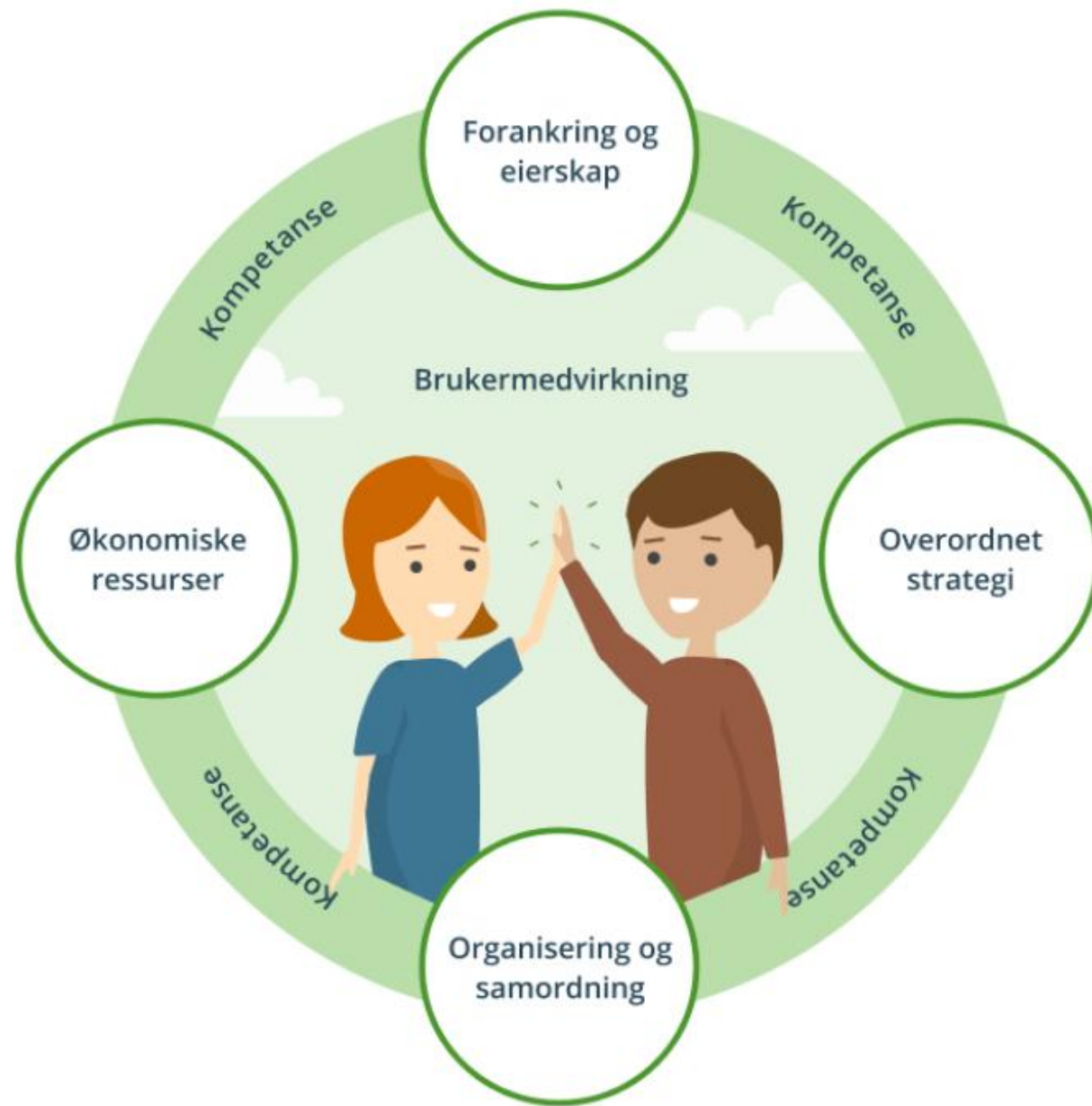
Husbankens rolle

Eldreboligprogrammet – innsatsområde 2

- Husbanken har det overordnede ansvaret for eldreboligprogrammet
- **Målet er å få flere eldre til å bo i og ha råd til en egnet bolig gjennom tilpassing eller flytting**
- Programmet skal stimulere til at flere eldre tar ansvar for og blir mer bevisst sin egen boligsituasjon
- Programperiode fra 2024 – 2028

De boligpolitiske suksessfaktorene

Forankring og eierskap

- Skape en felles forståelse av mål, ansvar, metoder og tiltak hos ledelsen og i fagmiljøet.
- Aktiv involvering og øke boligpolitikk kompetanse hos kommunal ledelse
- Etablere tverrfaglig aksept for det boligpolitiske arbeidet som kontinuerlig holdes levende.

Overordna strategi

- Se utfordringer og løsninger i sammenheng med andre politikkområde.
- Boligpolitisk arbeid er en del av den helhetlige kommunale planlegginga.
- Involvere tjenestene i utarbeidelse av strategier og planar beregnet for bruk, med konkrete målsettinger.

Overordnet
strategi

Organisering og samordning

- Ha en forpliktende og formalisert samarbeid på tvers av sektorer og forvaltningsnivå
- Møte utfordringer i det tverrfaglige samarbeidet gjennom nye arbeidsformer, tillit til hverandre og formaliserte møtepunkt mellom relevante tjenester. Dette for å forbedre evnen til å gjennomføre og tilby ett godt, helhetlig bo- og tjenestetilbud.
- Etablere en tydelig og avklart rolle- og ansvarsfordeling for å unytte ressursene på en effektiv måte.

Økonomiske ressurser

- Sette av tilstrekkelige ressurser til gjennomføring.
- Forankre planverket i økonomiplan, og sette av nok budsjettmidler både til personalressurser og aktiviteter/tiltak.
- Nytte tilgjengelige kommunale og statlige økonomiske virkemidler, som gir bedre kommuneøkonomi.

Kompetanse

- Utvikle, samle og dele nødvendig kunnskap.
- Kartlegge og analysere for å få kunnskap om den bustadsosiale situasjonen i kommunen. Slik skaffer en seg ett godt beslutningsgrunnlag i arbeidet.
- Legge til rette for erfaringsdeling, læring, evaluering og kompetansespreiing.

Brukermedvirkning

- Nytte erfaringen til brukeren i politikkutforming og gjennomføring på både ett strategisk og operativt nivå.
- Involvere viktige målgrupper og interesseorganisasjoner i kommunal planlegging og utforming av bo- og tjenestetilbudet.
- Sette behovet til brukeren i sentrum for å få et egnet tilbud.

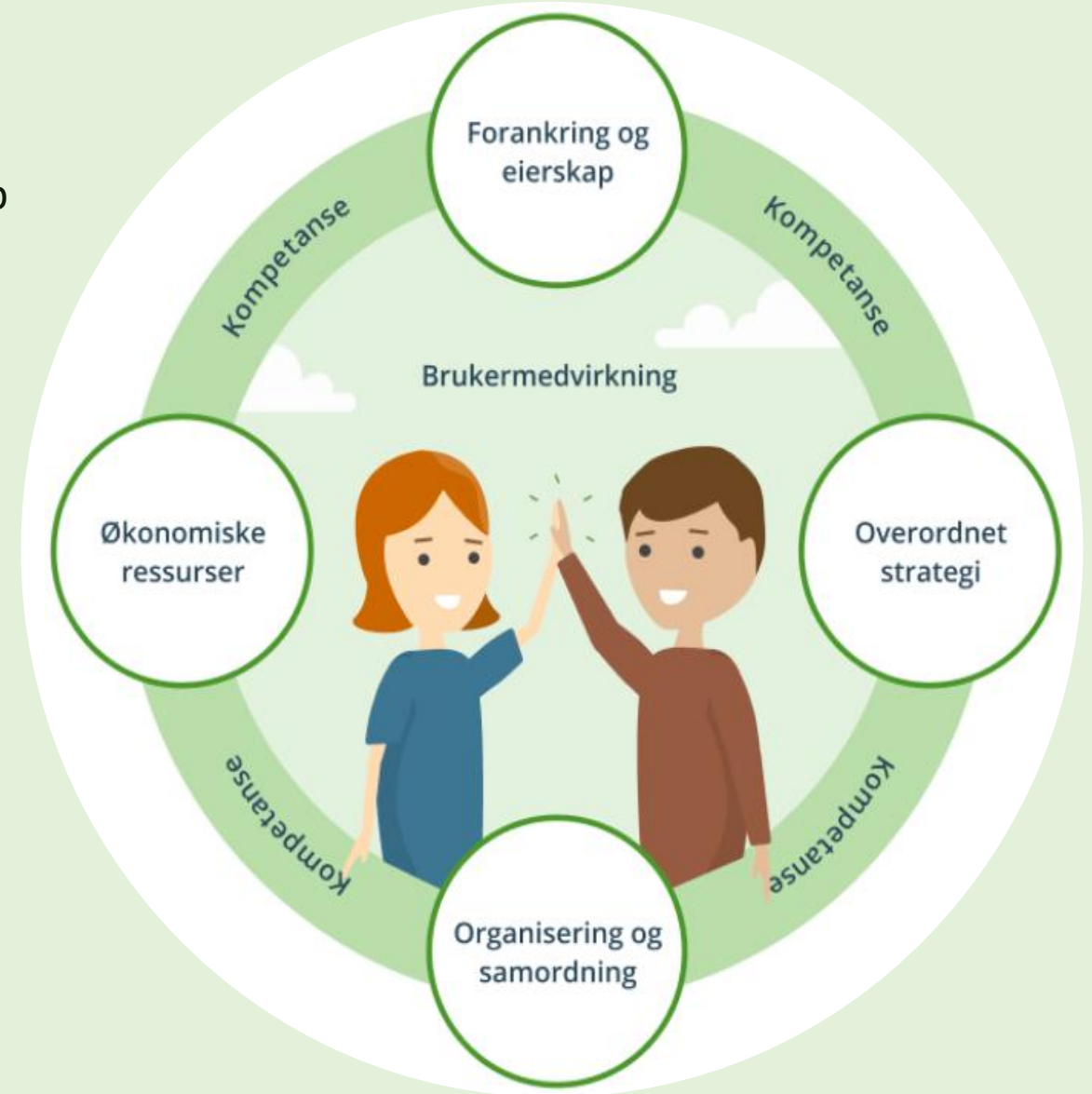
Boligsosial lov

- Boligsosial lov skal sikre at vanskeligstilte får nødvendig hjelp til å skaffe og beholde en egnet bolig. Loven tydeliggjør kommunenes ansvar for boligsosialt arbeid, inkludert:

Kartlegging og behovsprøving – Kommunen skal ha oversikt over innbyggernes boligsosiale behov.

Hjelp til bolig – Plikt til å bistå vanskeligstilte med å skaffe og beholde bolig.

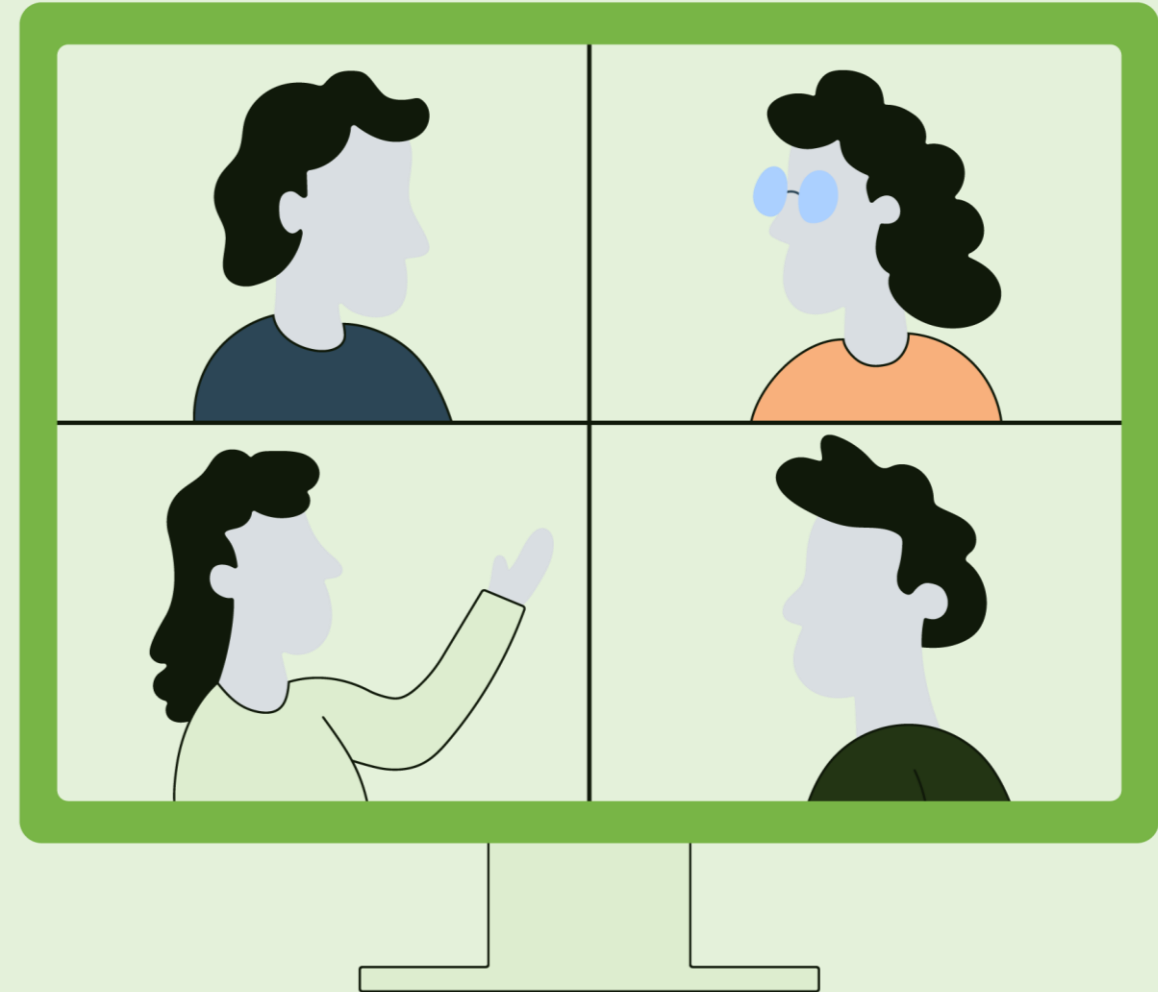
Forutsigbarhet og rettssikkerhet – Klare regler for tildeling og oppfølging.

Grupperomsøvelse:

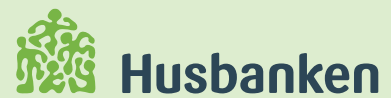
Hvordan samarbeider dere rundt boligplanlegging i kommunen?

- Hvordan bidrar du i planleggingen rundt boligbehovet i kommunen, på tvers av sektorer?
- Enten i konkrete saker eller på ett overordnet nivå
- Vi ønsker at dere deler eksempler og erfaringer dere har gjort i deres arbeid.

Oppsummering av gruppeoppgave

Hvordan bidrar Husbanken til boligframskaffing

En gjennomgang av våre virkemidler

Kobo

Digital tjeneste for boligsosialt arbeid

Kobo vil lette prosessen med å søke, tildele og administrere kommunale utleieboliger, følge opp beboerne og skaffe datagrunnlag.

- Utvikles av Husbanken
- Tilbud til alle kommuner
- Enkelt å komme i gang

skann for å lese mer om Kobo og teste det

1 Selvbetjening

- Søke
- Følge sak
- Meldingsdialog

2 Fagsystem

- Saksbehandling
- Boligoversikt
- Kunnskapsfane

Kobo vil gi gevinster til både innbygger, kommune og stat!

Innbygger

- Enkel søknadsprosess
- Innsyn i sak
- Trygg behandling av personopplysninger
- Bedre boligmatch
- Bedre oppfølging

Kommune

- Enklere og mer effektiv saksbehandling
- Bedre oversikt over boliger
- Bedre match mellom søker og bolig.
- Bedre utnyttelse av boligmassen
- Bedre datakvalitet og rapportering

Stat

- Tilgang til statistikk og analyse
- Bedre grunnlag for utvikling av virkemidler og mer treffsikker boligpolitikk

Informasjon samlet på en flate

 Husbanken

Kobo ▾

Language ▾

Trine saksbehandler ▾
Krokvik kommune

Forside

Saksliste

Personsök

Boliger

Kunnskap

Innstillinger

Nullstill filter

Søk i boliger

Status

☒ Klar for innflytting (76)

☒ Under vedlikehold (37)

☐ Utleid (40)

☐ Ikke tilgjengelig (9)

Markert som

☐ Sagt opp

☐ Reservert

☐ Solgt

☐ Leie til eie - potensial

Antatt ledig innen

☐ 1 måned

☐ 3 måneder

☐ 6 måneder

☐ 1 år

Boligtype

☐ Ordinær bolig (269)

☐ Omsorgsboliger (63)

Klar for innflytting ▾

Under vedlikehold ▾

Viser 20 av 687 boliger

+ Legg til bolig

Hjemliveien 12, 0907 Krokvik (H0304)

Klar for innflytting

Leilighet • 58 m² • 1 soverom • 8 200 kroner • Tilrettelagt rullestol

Adresseveien 2B, 0907 Krokvik

Klar for innflytting

Rekkehus • 102 m² • 2 soverom • 9 600 kroner • Tilrettelagt rullestol

Husgata 25, 0902 Krokvik

Klar for innflytting

Enebolig • 130 m² • 3 soverom • 9 900 kroner

Solveien 5, 0908 Krokvik

Under vedlikehold

Enebolig • 105 m² • 2 soverom • 9 200 kroner

Adresseveien 2A, 0907 Krokvik

 Husbanken

Foto: Sikt Media ved Trygve Hammelbo

Investeringskudd - Kirkeparken Hammerfest

- Omsorgssenter i sentrum av byen, med sykehjemsplasser, omsorgsboliger, dagtilbud og ordinære leiligheter
- Sykehjem og omsorgsboliger finansiert med investeringskudd fra Husbanken
- Parkeringshus i kjelleren
- Ordinære leiligheter solgt på det åpne markedet

Tilskudd til energitiltak i kommunale boliger

- Tilskuddet går til energioppgradering av kommunalt eide utleieboliger, omsorgsboliger og sykehjem.
- Målet er redusert energibehov i boligene, og en permanent forbedring av byggene med økt bostandard og bedre inneklima.
- Kommunen får dekket 50 % av de faktiske kostnadene ved gjennomføring av predefinerte tiltak opp til tilsagnsbeløp.
- Samlet ramme for 2026 er på 350 mill kroner. Kommunalt eide utleieboliger skal prioriteres.
- Erfaringene er at tiltak i omsorgsboliger og sykehjem er populære.

Eksempler tilskudd til
energitiltak kommunale
boliger, Senja kommune

Lån til utleieboliger

Skal bidra til flere egnede utleieboliger for vanskeligstilte, flere velger nå å ha senior profil på slike prosjekter.

Lån gis til kommuner, eller stiftelser og bransjeaktører som inngår en avtaler med kommunen om tilvisning.

Kommunen tilviser i 40 % av boligene i prosjektet i 20 år.

Krav: profesjonell utleie

Lån til boligkvalitet

Livsløpsboliger på Movollen i Balsfjord

- Firemannsboliger for salg
  - 3-roms leiligheter på 78 m²
- Innvilget i 2022, ferdigstilt.

Dyrvikhøgda - 8 nye nøkkelferdige eneboliger

Velkommen til Dyrvikhøgda, et aktivt boligfelt på Evenskjer. Nye nøkkelferdige eneboliger tilpasset et moderne liv og tilbud gunstig finansieringsordninger for nye yngre boligeiere.

Dyrvikhøgda

Om boligene

Beliggenhet

Tilskudd til boligtiltak

- Formålet med ordningen er:
  - Legge til rette for flere egnede boliger gjennom testing av nye boligtiltak.
  - Stimulere til kunnskapsutvikling, nytenkning og innovasjon.
  - Støtte arbeid som ivaretar leietakernes interesser i boligmarkedet.
- Husbanken skal være en pådriver for nye forsøk, forbedringer og innovasjon.
- Samfunnstrender som urbanisering, økende ulikhet og flere eldre gjør det viktig å planlegge boliger for alle i fremtiden

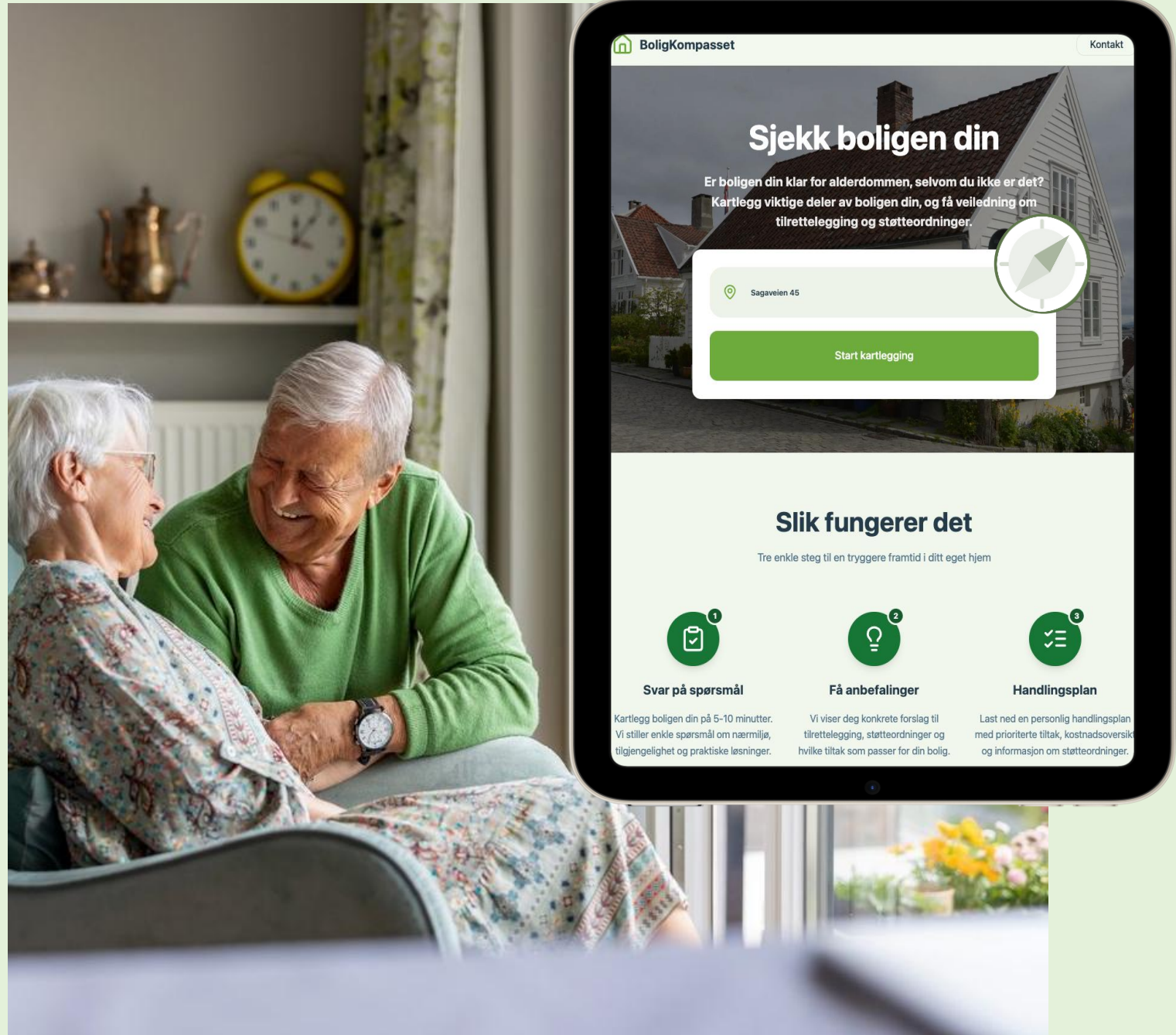

Anbefalt konsept

Boligkompasset

... hjelpe eldre og pårørende med å ta grep om egen bosituasjon

- ✓ Kartlegge nærmiljø og boligens egnethet
- ✓ Gir oppsummering med råd og veiledning, samt konkrete anbefalinger for tilpasninger og forbedringer
- ✓ Foreslår løsninger som øker trivsel, trygghet og tilgjengelighet (enten tilpassing eller vurdere flytting)
- ✓ Hjelper med planlegging neste skritt – ta grep
- ✓ Viser muligheter for støtteordninger og økonomiske tiltak

Kobling fra kartlegging av egen bolig til økonomiske virkemidler

1. SJEKK BOLIGEN

- kartlegg egen bosituasjon – svar på enkle spørsmål

2. DITT BOLIGKOMPASS

- få persontilpassete råd om konkrete tiltak

3. LAG HANDLINGSPLAN

Velg tiltak – få nyttig info og tips til veien videre

Tiltak som kvalifiserer for individuell
tilskuddsordning

Innhent dokumentasjon til søknad

4. SEND SØKNAD

- bruk informasjonen fra Boligkompasset i søknaden

ØKONOMI

- undersøk ditt økonomiske handlingsrom

Oppfordre til å bruke Boligkompasset som en del av bevisstgjøring om hva som er smart og mulig å realisere.

“Sjekk boligen din – få forslag til tiltak som kan kvalifisere til økonomisk støtte opptil 25 % av sluttsummen inntil 75 000,-. Legg inn lenke til Boligkompasset i Husbankens søknadsskjema.

Første versjon

Nytt tilskudd til oppgradering av egen bolig

- Skal stimulere privatpersoner til å oppgradere egen bolig slik at en blir mer **aldersvennlig**
- Tilskuddet skal dekke **25 % av kostnadene** inntil **75 000 kroner per bolig**
- Tilskuddsramme i 2026: **89 millioner kroner**
- Kan kombineres med **lån til oppgradering** fra Husbanken
- Hvilke **tiltak** som omfattes vil bli presisert i **forskrift**

Startlån til boligtilpassning

Startlån har ingen øvre aldersgrense

- Startlån til denne aldersgruppen er i veldig liten grad brukt til tross for at eldre er en målgruppe for ordningen
- Kommunen kan gi startlån alene, eller sammen med tilskudd til etablering eller tilpasning.
  - Bruk av tilskudd øker handlingsrommet i ordningen og gjør det mulig å finne gode løsninger for flere husstander med dårlig økonomi
- En aktiv bruk av startlån til eldre kan understøtte en boligstrategi for en mer tilgjengelig boligmasse

Startlån til å tilpasse bolig

Kommunen kan gi startlån til eldre med behov for en mer tilpasset bolig for å kunne bo hjemme lenger.

- Da skal startlånet finansiere varige løsninger tilpasset den enkeltes behov og gjøre det lettere å bli boende hjemme, selv om funksjonsevnen blir dårligere.

Eksempler på ulike tilpasninger:

- Ombygging eller påbygg for å få tilgjengelig inngangsparti og alle nødvendige rom på ett plan
- Utvide døråpninger og fjerne terskler
- Gjøre badet mer tilgjengelig, romslig dusj og plass rundt toalett og servant
- Forsterke vegger for å montere håndtak, sete eller armstøtte

Noe å tenke på: Et lårhalsbrudd koster ca. en mill kroner og kan ende med behov for sykehjemsplass

Møt Kåre

- 79 år, enkemann
- Hus på bygda 15 km fra kommunesenteret Sand, Suldal kommune, Rogaland.

Tre scenarioer

• Scenario 1

Kåre gjør enkle tiltak i huset

- Rydde vekk hindringer
- Fjerne tepper og terskler
- Montere håndtak på bad

• Scenario 2

Kåre bygger om huset

- Alle nødvendige rom på ett plan
- Tilbygg med nytt bad
- Nytt soverom i deler av stuen

• Scenario 3

Kåre flytter

- Tilrettelagt leilighet
- Sentral beliggenhet

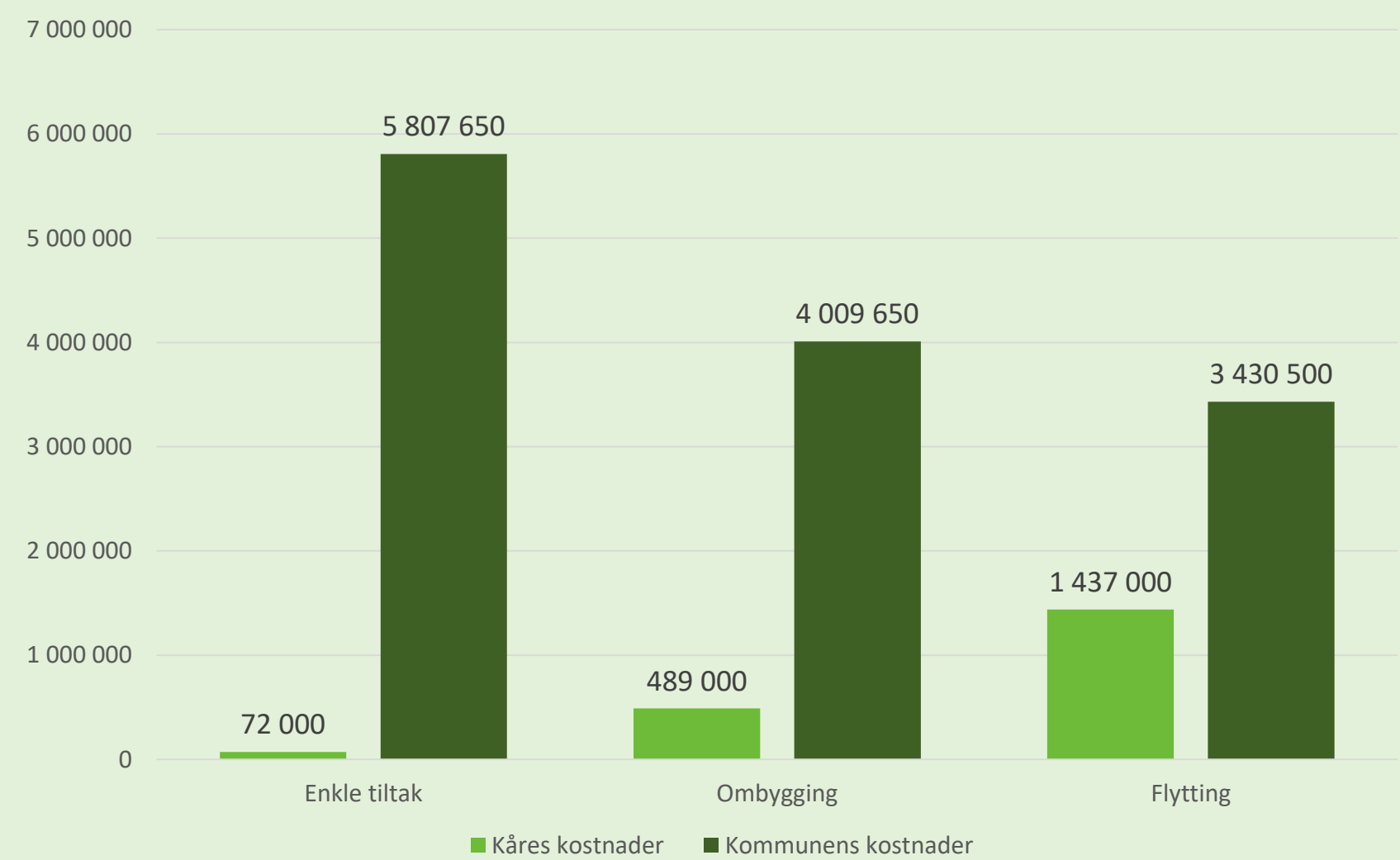
Kåres kostnader i de tre scenariene

	Enkle tiltak		Flytting
Investeringer			
År 1	Årlige kostnader	Finansiering av flytting	600 000
År 2	Hjemmetjeneste:	Kjøpesum: 1 600 000,-	93 000
År 3	Tapte renteinntekter:	Startlån - 900 000,-	93 000
År 4	SUM:	Kommunalt tilskudd - 100 000,-	93 000
År 5		EGENKAPITAL: 600 000,-	93 000
År 6	9 000		93 000
År 7	9 000	21 000	93 000
År 8	9 000	21 000	93 000
År 9	*	21 000	93 000
År 10	*	*	*
SUM egenandel for hjemmetjenester	72 000	189 000	837 000
SUM utg. ink. investeringer	72 000	489 000	1 437 000

Kommunens kostnader i de tre scenariene

	Enkle tiltak		Ombygging		Flytting
Investeringer	0		200 000		200 000
År 1	87 750		70 200		52 650
År 2	87 750		70 200		52 650
År 3	315 900		70 200		52 650
År 4	315 900		70 200		52 650
År 5	315 900		245 700		175 500
År 6	684 450		245 700		175 500
År 7	700 000		579 150		456 300
År 8	700 000		579 150		456 300
År 9	1 300 000		579 150		456 300
År 10	1 300 000		1 300 000		1 300 000
SUM løpende utgifter	5 807 650		3 809 650		3 230 500
SUM utgifter inkl. investeringer	5 807 650		4 009 650		3 430 500

Kåre og kommunens kostnader sammenstilt

Og hva om det er
50 personer som
Kåre i din kommune?

Ombygging

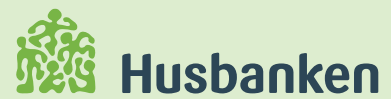
89

millioner spart

Flytting

119

millioner spart

Spørsmål?

Her finner du svarene: [For kommunene - Husbanken](#)

Hanne Soleng Lyngmo
Hanne.lyngmo@husbanken.no
990 85 710

Trond Inge Bratlie
Trond.bratlie@husbanken.no
959 60 944

Besøksadresse:
Sjøgata 6, 3.etasje, Hammerfest

husbanken.no

[Abonner på nyhetsbrev og invitasjoner - Husbanken](#)